

תורה אביגדור

זוהרים

ע"פ שיחותיו של הגאון הרב אביגדור מילר זצ"ל
מאת: אהרן ספטר
איורים: מירי וינרב

פרשת ויקהל תשפ"ה

התבלין הסודי

אנו זקוקים לתרומות כדי לעמוד בביקוש הרב
נא לתרום בעין יפה
להנצחות: 02-966-5295

פְּרִשֶׁת וַיִּקְהַל תּשׁפ"ה

הַתְּבַלִּין הַסּוּדִי

"הַגְּעֵנוּ! קְרָא אָבָא, שְׁעָה שֶׁהַחֲנָה אֶת הָרֶכֶב עַל יַד הַצִּימָר הַנְּחָמֵד-לְמִרְאָה. מִשְׁפַּחַת פְּלֹדֶשֶׁטִין, שֶׁהַתְּגוּרָה בְּעִיר נוֹרֵת' מִיֵּאֲמִי בִּיץ', נִסְעָה לְנֶפֶשׁ קָצָר בְּעִיר מְקָרוֹ אֵילָנֵד, מְרַחֵק שְׁעֵתִים נִסְעָה מִבֵּיתָם.

"וְאוֹ, אֲמָרָה אֶסְתִּי. "תִּרְאוּ, יֵשׁ לָנוּ חוֹף פְּרִטִי מִשְׁלָנוּ! חֲבַל שְׁנֵהִיָּה כָּאֵן רַק לִילָה אֶחָד..."

בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה יֵצְאוּ מֵהָרֶכֶב, וְהַכְּנִיסוּ אֶת הַמַּזְזוּדוֹת אֶל תוֹךְ הַצִּימָר.

"מָה זֶה הָרִיחַ הַזֶּה?" שָׁאֵל שְׁמוּלִי, וְעָקַם אֶת אָפוֹ.

"נֹו, בְּאֲמַת, שְׁמוּלִי," אֲמָרָה אֲמָא בְּעֵלִיזוֹת. "זֶה לֹא כִזָּה גְרוּעִ! הָרִיחַ הַזֶּה מִגִּיעַ מִמֵּי הַמֶּלַח שֶׁל הַיָּם. אֵל תִּדְאָג, עוֹד מֵעַט אֲתָה תִתְרַגֵּל לָזֶה."

לְאַחַר שִׁסְיָמוֹ לְפָרֵק אֶת תְּכוּלַת הַמַּזְזוּדוֹת, אָבָא לָקַח אֶת הַצִּיִּדְנִית וְאֶת מִכְשִׁיר הַמַּנְגֵּל, וְכָלֵם יֵצְאוּ אֶל הַחוֹף כִּדִּי לְהַנּוֹת מִמַּנְגֵּל, תוֹךְ כִּדִּי צְפִיָּה בְּשִׁקִּיעַ הַמֶּרְהִיבָה.

"אַתֶּם בְּטוֹחִים שֶׁהַבִּאֲנוּ מִסְפִּיק אֲכָלִי?" שָׁאֵלָה אֶסְתִּי, שֶׁהַצִּיָּה אֶל תוֹךְ הַצִּיִּדְנִית הַכֹּמֵעַ-רִיקָה.

"אֶסְתִּי, מָחָר בְּבִקָר אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים הַבֵּיתָה," הִזְכִּיר לָהּ אָבָא. "שְׁבִי וְתִהְיִי מֵהַשְּׁקִיעָה."

אֶסְתִּי הַבִּיטָה אֶל הַשָּׁמַיִם. "אֵיפֹה הַשָּׁמֶשׁ?" הִיא שָׁאֵלָה.

"מוֹזָר בְּיוֹתֵר," אָמַר אָבָא. "רַק לְפָנֵי שְׁנֵיָה רָאוּ אוֹתָהּ."

קוֹל רַעַם חִזַּק הִקְפִּיץ אֶת כָּלֵם.

"אוֹי, נִרְאָה שְׁעוֹמֵדֵת לְפָרֵץ סוּפָה," אָמַר אָבָא, לְאַחַר שֶׁבִּרְךְ עַל הָרַעַם. "מֵהָר, בּוֹאוּ נְכֻנִים הַכֵּל פְּנִימָה!"

בְּרַגַע שֶׁהַכְּנִיסוּ אֶת הַצִּיִּדְנִית וְאֶת מִכְשִׁיר הַמַּנְגֵּל, הַחֵל לָרֶדֶת מִבּוֹל שֶׁל גֶּשֶׁם. הַצִּימָר חָרַק, בְּעוֹד מִטְחֵי הַגֶּשֶׁם מְכִים בְּעַז עַל הַחֲלוֹנוֹת, וּמִשְׁמִיעִים קוֹלוֹת שֶׁל כִּדְרוּי-רוֹבָה.

"אָבָא, אֲנִי מִפְחָד," אָמַר שְׁמוּלִי.

"אֵין מִמָּה לְפַחֵד," הִרְגִיעַ אוֹתוֹ אָבָא, בְּדִיֵּק כְּשִׁקְפָּץ הַחֲשָׁמַל בְּצִימָר.

"אָההה!" צָרְחָה אֶסְתִּי בְּאֵימָה. "אֲמָא! אֵיפֹה אַתָּה?!"

"אֲנִי פֹה, עַל יַדְךָ," עֲנָתָה אֲמָא בְּקוֹל רְגוּעַ. אָבָא הִדְלִיק פְּנִס. "כִּדְאֵי שְׁכַלְנוּ גַלְךָ לִישׁוֹן. עַד הַבִּקָר תִּתְגַּמַר הַסּוּפָה."

* * *

"בִּקָר טוֹב יִלְדִים," אֲמָרָה אֲמָא, שֶׁשִּׁפְתָהּ אֶת הַתִּרְסִים.

"הֵאָה?" גָּנַח שְׁמוּלִי. "עֲכָשׁוּ אֲמַצַע הַלֵּילָה, לֹא?"

וּבְאֲמַת, הַעֲנָנִים הִכְהִים שְׁכִסּוּ אֶת הַשָּׁמַיִם הָיוּ כֹל כֹּךְ עֵבִים, שֶׁבְּתוֹךְ הַצִּימָר עֲדִין שֶׁרְרָה הַחֲשָׁכָה.

"השעה שמונה בבקר", אמרה אמא. "בואו, קומו והתלבשו. אנחנו צריכים כבר לצאת לכוון הבית."

"לא נראה לי שזה הולך לקרות", אמר אבא, שנגננס לחדר. "תסתכלי מה קורה בחוץ."

שמולי ואסתי אמרו "מודה אני", נטלו את ידיהם, והתקרבו לחלון.

"זורם שם נהר של ממש!" קרא שמולי לנכח פלג המים העצום שזרם ברחוב.

"אבל היום בלילה שבת!" אמרה אסתי בקול לחוץ. "מה נעשה?"

"בעצרת ה', עוד מעט המים יתנקזו ונתן יהיה לנסע בכביש. בינתיים, בואו נתפלל ונאכל ארוחת בקר."

אך לא חלף זמן רב והגשם התחדש, וביתר שאת. ברור היה שאין סכוי בעולם שמשפחת פלדשטין עושה את השבת בביתה.

* * *

דלת הצימר נפתחה, ובפתח עמד אבא, רטב עד לשד עצמותיו, ובדיו שתי שקיות קניות.

"אבא!" אמר שמולי. "הלכת לשחות במזג אוויר כזה?"

"פחות או יותר", צחק אבא, תוך כדי שהוא מוריד את מעילו וחושף את בגדיו, שהיו גם הם סחוטמים במים. "בדרך נס מצאתי חנות קטנה שהיתה פתוחה, וקניתי לכבוד שבת את כל האכל הכשר שהצלחתי למצא."

כלם הושיטו יד בנסיון לשוות לשלחן הרצוע מראה של שלחן שבת. אסתי הדביקה יחד מספר דפים ויצרה מפה מאלתרת, אבא הניח על השלחן בקבוקון של מיץ ענבים ושתי לחמניות קטנות, אמא פתחה את שמורי הטונה, ושמולי ארגן את הצ'יפס בצורה היפה ביותר שהיה יכול.

"לכבוד שבת קדש", אמר אבא.

* * *

"י-ה רבון עלם..." זמר אבא. אבל שמולי ואסתי ישבו על ידו במצב רוח קודר.

"מה קרה ילדים?" שאלה אמא. "עוד לא טעמתם מהטונה והצ'יפס?"

"בכלל לא מרגיש פה כמו שבת", התלונן שמולי.

"נכון, זה לא אכל של שבת", פלטה אסתי בתסכול.

"מה זאת אומרת? יש לנו אכל של שבת, והוא טעים להפליא", אמר אבא, תוך כדי שהוא טועם מהצ'יפס. "ממש מעין עולם הבא!"

"מה?! איך זה אכל של שבת?" הקשה שמולי.

"קינדירלך", אמר אבא. "אתם חושבים שבשר ועוף זה אכל לשבת? הלא גם גויים אוכלים את זה, וגם אנחנו אוכלים לפעמים עוף או בשר במשך השבוע. אז איך זה אכל של שבת?"

"כשאוכלים את זה בשבת, זה אכל של שבת", אמר שמולי.

"נכון, ומדוע צ'יפס וטונה אינם אכל של שבת כשאוכלים אותם בשבת?" שאלה אמא.

שמולי ואסתי חשבו על כך.

"מה שהופך את האכל לאכל של שבת הוא תבלין מיוחד - שאנחנו מכינים אותו לכבוד שבת קדש. אבל מי שמכין עוף ובשר לשבת ואינו חושב אפילו פעם אחת שהוא עושה זאת לכבוד שבת קדש, מחסיר את התבלין הסודי, וזה לא אכל של שבת יותר משקית צ'יפס."

"שבת הוא יום קדוש, קדוש כמו בית המקדש. ובדיק כפי שאם היינו נכנסים לבית המקדש, היינו עושים זאת רק לאחר שהכנו את עצמנו כראוי, כך גם עלינו להכין את עצמנו לשבת בכך שנזכר שכל ההכנות שאנחנו עושים הם לכבוד היום הקדוש ביותר בשבוע."

"כמוכן שאנחנו מנסים לכבד ולענג את השבת במאכלים משבחים כפי יכלתנו, וכן לובשים בגדים יפים ומקבדים. אבל כל אלו הם רק 'שאבעסדיג' אם עושים אותם עם הכנה ראויה. כשעורכים קניות לשבת, מבשלים לשבת, ומתלבשים לכבוד שבת, חובה לחשוב: 'אני עושה כן לכבוד שבת'. אז נכון שאין לנו פה בגדי שבת, וגם איננו זוכים לטעם ממרק העוף הנפלא של אמא, אבל ברוך ה' שיש לנו טונה וצ'יפס! הבה נתענג עליהם לכבוד שבת קדש!"

שבת פִּיפּ וּמְבֻרָק!

נָשׁוּב וּנְחַדֵּד:

1. מדוע שמולי ואסתי מרגישים שאין אכל של שבת?
2. מה הופך אכל, לאכל 'שאבעסדיג'?